

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Буянт хотхон УТҮГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ӨМА-2024/85/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.Umnugovi@audit.mn

Өмнөговь аймаг

2024 он

Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Өсөхбаяр
Утас: 70533539 Цахим хаяг: usukhbayarts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Т.Хонгорзул
Утас: 70533552 Цахим хаяг: Khongorzult@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Ж.Болормаа
Утас: 70533552 Цахим хаяг: Bolormaaja@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Ө.Болортуяа
Утас: 70533552 Цахим хаяг: Bolortuyau@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн удирдлагын ордон 304 тоот, 3 дугаар баг,
Даланзадгад сум, Өмнөговь аймаг, 46083
Утас: (976) 7053 3539, Цахим хуудас: www.audit.mn
Цахим шуудан: umnugovi@audit.gov.mn

2024.02.23 № 92
танай _____ -ны № _____ -т

БУЯНТ ХОТХОН УЛСЫН ТӨСӨВТ ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН ДАРГА Д.ШИНЭХҮҮ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Буянт хотхон УТҮГ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Буянт хотхон УТҮГ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 1,293.1 сая төгрөгийн ертөгтэй цайны газрын барилгыг шинээр ашиглалтад хүлээн авсан байна.

Аудитын гол асуудал

Үйл ажиллагааны хүрээ нэмэгдсэнээр өөрийн орлого өмнөх оноос 63.1 сая төгрөг буюу 53.5 хувиар өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын хүрээнд 19 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг 93.1 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу

016926171

илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ӨСӨХБАЯР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>297,929,636.18</u>	<u>332,283,485.73</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	0.01	0.01
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	0.01	0.01
3121	Төгрөг	0.01	0.01
31211	Төрийн сангийн харилцах	0.01	0.01
33	АВЛАГА	0	211,945.00
335	Бусад авлага	0	211,945.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	0	211,945.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	297,929,636.17	332,071,540.72
351	Түүхий эд материал	10,813,000.00	11,023,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	9,988,000.00	9,988,000.00
35130	Эм боох материал	825,000.00	1,035,000.00
354	Хангамжийн материал	287,116,636.17	321,048,540.72
35410	Бичиг хэргийн материал	300,200.00	1,401,200.00
35420	Аж ахуйн материал	215,138,667.00	224,491,169.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	0.17	2.72
35470	Бусад хангамжийн материал	71,677,769.00	95,156,169.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2,180,515,471.58</u>	<u>3,413,271,634.20</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,180,515,471.58	3,413,271,634.20
392	Биет хөрөнгө	1,697,347,438.32	2,933,567,250.94
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,224,234,308.60	2,517,349,730.60
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(171,212,998.11)	(236,872,931.43)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	89,450,000.00	89,450,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(39,802,083.31)	(55,027,083.31)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	570,016,511.10	706,815,990.60
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(248,970,464.26)	(386,815,793.62)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	354,571,830.00	424,334,830.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(80,939,665.70)	(125,667,491.90)
393	Биет бус хөрөнгө	483,168,033.26	479,704,383.26
39301	Програм хангамж	13,854,600.00	13,854,600.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,036,566.74)	(7,500,216.74)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	473,350,000.00	473,350,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>2,478,445,107.76</u>	<u>3,745,555,119.93</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>2,478,445,107.76</u>	<u>3,745,555,119.93</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,478,445,107.76	3,745,555,119.93
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	958,639,724.55	958,639,724.55
51101	Өмч: - төрийн	958,639,724.55	958,639,724.55
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,433,004,323.09	2,700,114,335.26
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,433,004,323.09	1,433,004,323.09
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	86,801,060.12	86,801,060.12
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>2,478,445,107.76</u>	<u>3,745,555,119.93</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	537,980,801.00	1,813,197,553.01
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	117,782,950.00	180,894,900.01

120	Нийтлэг татварын бус орлого	117,782,950.00	180,894,900.01
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	117,782,950.00	180,894,900.01
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	117,782,950.00	180,894,900.01
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	420,197,851.00	1,632,302,653.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	70,295,951.00	302,137,053.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	30,117,951.00	176,953,653.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	40,178,000.00	125,183,400.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	349,901,900.00	1,330,165,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	349,901,900.00	1,330,165,600.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	763,322,150.64	2,054,025,796.42
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	763,322,150.64	2,054,025,796.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	683,094,067.10	1,703,014,193.10
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	216,207,948.76	666,736,321.80
210101	Үндсэн цалин	158,456,163.19	517,918,374.60
210102	Нэмэгдэл	19,951,223.29	34,833,783.64
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,605,000.00	33,148,000.00
210104	Урамшуулал	7,363,811.00	29,086,570.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	21,831,751.28	51,749,593.56
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27,848,712.39	81,600,379.94
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,728,926.42	57,073,457.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,317,697.09	6,527,164.84
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,755,757.95	5,479,778.18
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	359,571.92	1,132,957.14
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,686,759.01	11,387,022.78
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	23,177,065.81	75,119,172.45
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,782,104.81	16,993,133.85
210302	Түлш, халаалт	18,147,919.00	55,916,207.60
210303	Цэвэр, бохир ус	2,247,042.00	2,209,831.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	105,875,603.98	60,804,599.95
210401	Бичиг хэрэг	4,853,900.00	8,564,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	9,795,539.00	21,699,997.45
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,756,091.00	4,867,884.50
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	448,840.00	795,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	89,021,233.98	24,877,368.00
2105	Нормативт зардал	54,732,476.50	196,270,456.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	640,930.00	1,522,200.00
210502	Хоол, хүнс	53,923,546.50	185,664,256.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	168,000.00	9,084,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,613,460.00	148,897,127.00
210604	Урсгал засвар	13,613,460.00	148,897,127.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	16,977,218.00	41,678,288.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	15,900,000.00	41,512,360.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	600,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	212,250.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	176,968.00	165,928.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	224,661,581.66	431,907,847.96
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,222,900.00	160,557,775.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,320,000.00	7,975,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	218,118,681.66	263,375,072.96

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	80,228,083.54	351,011,603.32
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	6,618,014.00	161,349,949.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,618,014.00	161,349,949.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	73,610,069.54	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	73,610,069.54	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	189,661,654.32
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	189,661,654.32
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(225,341,349.64)	(240,828,243.41)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,333,999.88	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	1,333,999.88	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(1,333,999.88)	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(226,675,349.52)	(240,828,243.41)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	537,980,801.00	1,813,197,553.01
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	117,782,950.00	180,894,900.01
120	Нийтлэг татварын бус орлого	117,782,950.00	180,894,900.01
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	117,782,950.00	180,894,900.01
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	117,782,950.00	180,894,900.01
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	420,197,851.00	1,632,302,653.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	70,295,951.00	302,137,053.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	30,117,951.00	176,953,653.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	40,178,000.00	125,183,400.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	349,901,900.00	1,330,165,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	349,901,900.00	1,330,165,600.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	533,034,421.00	1,788,619,073.01
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	533,034,421.00	1,788,619,073.01
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	452,806,400.46	1,437,607,469.69
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	216,207,948.76	666,948,266.80
210101	Үндсэн цалин	158,456,163.19	518,130,319.60
210102	Нэмэгдэл	19,951,223.29	34,833,783.64
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,605,000.00	33,148,000.00
210104	Урамшуулал	7,363,811.00	29,086,570.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	21,831,751.28	51,749,593.56
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27,848,712.39	81,600,379.94
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,728,926.42	57,073,457.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,317,697.09	6,527,164.84
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,755,757.95	5,479,778.18
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	359,571.92	1,132,957.14
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,686,759.01	11,387,022.78
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	23,177,065.81	75,119,172.45
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,782,104.81	16,993,133.85
210302	Түлш, халаалт	18,147,919.00	55,916,207.60
210303	Цэвэр, бохир ус	2,247,042.00	2,209,831.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,570,830.00	62,050,585.50

210401	Бичиг хэрэг	3,191,700.00	9,751,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	9,795,539.00	21,700,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,756,091.00	4,867,884.50
210404	Ном, хэвлэл	80,000.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	448,840.00	795,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,298,660.00	24,936,351.00
2105	Нормативт зардал	57,588,052.50	196,230,455.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	741,430.00	1,482,200.00
210502	Хоол, хүнс	54,278,622.50	185,664,255.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,568,000.00	9,084,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	22,904,140.00	148,897,127.00
210604	Урсгал засвар	22,904,140.00	148,897,127.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	17,227,218.00	41,678,288.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,750,000.00	41,512,360.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	212,250.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	176,968.00	165,928.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	60,282,433.00	165,083,195.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	57,962,433.00	157,108,195.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,320,000.00	7,975,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	80,228,020.54	351,011,603.32
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	6,617,951.00	161,349,949.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,617,951.00	161,349,949.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	39,292.00	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	39,292.00	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	73,570,777.54	189,661,654.32
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	73,570,777.54	189,661,654.32
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>4,946,380.00</u>	<u>24,578,480.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	4,946,380.00	24,578,480.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	4,946,380.00	24,578,480.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	4,946,380.00	24,578,480.00
222001	Тоног төхөөрөмж	4,946,380.00	24,578,480.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(4,946,380.00)</u>	<u>(24,578,480.00)</u>
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		0.01
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.01	0.01

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	958,639,724.55	86,801,060.12	1,433,004,323.09	2,478,445,107.76
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	958,639,724.55	86,801,060.12	1,433,004,323.09	2,478,445,107.76
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	1,356,162,264.73	1,356,162,264.73
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	958,639,724.55	86,801,060.12	2,789,166,587.82	3,834,607,372.49
2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	958,639,724.55	86,801,060.12	2,789,166,587.82	3,834,607,372.49
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	958,639,724.55	86,801,060.12	2,789,166,587.82	3,834,607,372.49

Тайлант үеийн үр дүн	-	-	1,267,110,012.17	1,267,110,012.17
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	958,639,724.55	86,801,060.12	4,056,276,599.99	5,101,717,384.66

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,430,941,200.00	1,340,119,243.11
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,430,941,200.00	1,340,119,243.11
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,430,941,200.00	1,340,119,243.11
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	710,400,000.00	666,948,266.80
210101	Үндсэн цалин	550,250,000.00	518,130,319.60
210102	Нэмэгдэл	40,400,000.00	34,833,783.64
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	38,000,000.00	33,148,000.00
210104	Урамшуулал	30,000,000.00	29,086,570.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	51,750,000.00	51,749,593.56
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	99,246,300.00	81,600,379.94
210201	Тэтгэврийн даатгал	68,021,000.00	57,073,457.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,347,000.00	6,527,164.84
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,807,500.00	5,479,778.18
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,619,800.00	1,132,957.14
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,451,000.00	11,387,022.78
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	79,823,300.00	73,476,110.87
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,723,300.00	15,350,072.27
210302	Түлш, халаалт	57,000,000.00	55,916,207.60
210303	Цэвэр, бохир ус	5,100,000.00	2,209,831.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	58,219,100.00	56,265,585.50
210401	Бичиг хэрэг	11,420,000.00	10,466,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,200,000.00	15,200,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,890,000.00	4,867,884.50
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,600,000.00	795,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	25,109,100.00	24,936,351.00
2105	Нормативт зардал	180,670,600.00	180,230,455.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,500,000.00	1,482,200.00
210502	Хоол, хүнс	169,670,600.00	169,664,255.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	9,500,000.00	9,084,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	127,488,700.00	126,485,577.00
210604	Урсгал засвар	127,488,700.00	126,485,577.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,000,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	2,000,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	31,300,000.00	26,583,488.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	30,000,000.00	26,417,560.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	600,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	250,000.00	165,928.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	150,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	141,793,200.00	128,529,380.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	133,793,200.00	120,554,380.00

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,000,000.00	7,975,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,430,941,200.00	1,511,060,500.01
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,254,433,800.00	1,330,165,600.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,254,433,800.00	1,330,165,600.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	176,507,400.00	180,894,900.01
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	176,507,400.00	180,894,900.01
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		0.01
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		0.01

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	302,137,053.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	302,137,053.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	122,066,706.58
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,643,061.58
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,643,061.58
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,500,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,500,000.00
2105	Нормативт зардал	16,000,000.00
210502	Хоол, хүнс	16,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	22,411,550.00
210604	Урсгал засвар	22,411,550.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	15,094,800.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	15,094,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	60,417,295.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	60,417,295.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	161,349,949.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	161,349,949.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	161,349,949.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	18,720,397.42
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,720,397.42
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	302,137,053.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	302,137,053.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	176,953,653.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	125,183,400.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 26,761.9 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад алдааг залруулсан.

Залруулсан алдаа:

- Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлогын дүнг бараа материалын тодруулга тайлангийн тусламж хандиваар авсан нийт дүнтэй тулган баталгаажуулахад 18,550.0 мянган төгрөгийн илүү илэрхийлсэн УСНББОУС-1 “Санхүүгийн

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

тайлангийн толилуулга,” болон нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй,

- НДШ, ХХОАТ-ыг тулган баталгаажуулахад 131.0 мянган төгрөгийн ХХОАТ-ын авлага, 80.9 мянган төгрөгийн НДШ-ийн авлагыг бүртгэлд тусгаагүй нь УСНББОУС-1 “Санхүүгийн тайлангийн толилуулга,” болон нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй,

- Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 8,000.0 мянган төгрөгийн материал худалдан авч хүүхдийн урлагийн хувцас хийлгэсэн боловч эргэлтийн хөрөнгөнд бүртгээгүй нь УСНББОУС-1 “Санхүүгийн тайлангийн толилуулга,” болон нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгааг залруулав.

Аудитаар нийт 320,249.6 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс, 24,819.4 мянган төгрөгийн зөрчил гаргахгүй байх тухай албан шаардлага, 185,664.2 мянган төгрөгийн худалдан авах ажиллагаатай холбоотой, 109,766.0 мянган төгрөгийн нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой, дотоод хяналттай холбоотой, шилэн дансны хуультай холбоотой 4 зөвлөмж өгсөн.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1.Худалдан авах ажиллагаатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд 185,664.2 мянган төгрөгийн хүнсний материал худалдан авсан боловч худалдан авах ажиллагаа явуулаагүй байна.

Энэ нь ТБОНӨХБАУХАТХ-ын 7 дугаар зүйлийн 7.1./Захиалагч бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авахдаа дор дурдсан тендер шалгаруулалтын журмыг баримтлан гүйцэтгэгчийг сонгож гэрээ байгуулна/ Засгийн газрын 2021 оны "Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай" 124 дүгээр тогтоолын 1 дэх хэсэгтэй тус тус нийцээгүй байна

Өгсөн зөвлөмж: Худалдан авах ажиллагааг хууль, журмын дагуу зохион байгуулж ажиллах

2.Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант хугацаанд 109,766.0 мянган төгрөгийн 32,266 ширхэг хүүхдийн паркийн тоглоомын тасалбарыг борлуулсан боловч үнэт цаасны тооцоо бодоогүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5./дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах/, 20.2.6./эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах/ гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Үнэт цаасны тооцоог тулган баталгаажуулж ажиллах

3.Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант хугацаанд 5 албан хаагчийн ээлжийн амралтыг он дамжуулан олгосон байна.

Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 79 дүгээр зүйлийн 79.4./Ажилтан өөрийн хүсэлтээр ээлжийн амралтыг тухайн жилдээ багтаан хэсэгчлэн эдэлж болно/ гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Дотоод хяналтыг сайжруулж тайлант жилд нь багтааж ээлжийн амралтын тооцоог нягталж хэвшсэн байх

4. Шилэн дансны хуультай холбоотой асуудал

1. Илрүүлэлт: Тайлант онд 24,819.3 мянган төгрөгийн 2 шийдвэрийн мэдээллийг байршуулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр"-ыг мэдээлнэ гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Санхүүгийн ил тод байдлыг хангаж ажиллах

2. Илрүүлэлт: Шилэн дансны нэгдсэн системд 167 мэдээлэл байршуулахаас 3 мэдээллийг хугацаа хоцруулан байршуулсан байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3. "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Санхүүгийн ил тод байдлыг хангаж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 10 дугаар сарын 01 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
БМ-ын тодруулга тайланд тусламж хандиваар авсан дүнг илүү илэрхийлсэн	1	18,550.0			1	18,550.0	1	18,550.0				
Авлаг, өглөг дутуу илэрхийлсэн	1	211.9			1	211.9	1	211.9				
Хөрөнгө бүртгээгүй	1	8,000.0			1	8,000.0	1	8,000.0				
Дүн	3	26,761.9			3	26,761.9	3	26,761.9				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Үүнээс				Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
							Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн

Худалдан авах ажиллагаа явуулаагүй	1	185,664.2				1	185,664.2				
Үнэт цаасны тооцоо бодоогүй	1	109,766.0				1	109,766.0				
Ээлжийн амралтын тооцоог тайлант ондоо дуусгах	1	0				1	0				
Дүн	3	295,430.2				3	295,430.2				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
3 мэдээлэл хугацаа хоцроосон	1	0					1	0
Хөрөнгөтэй холбоотой шийдвэр мэдээлээгүй	2	24,819.3			1	24,819.3		
Дүн	2	24,819.3			1	24,819.3	1	0

5. ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧИЙН АНГИЛЛААР АУДИТАД ХАМРАГДСАН БАЙДАЛ БА САНАЛ ДҮГНЭЛТИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	Төсвийн шууд захирагч	1	1			1			
	НИЙТ								